

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 166)

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/424)

T.C.

Başbakanlık

6.7.1992

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-361/04887

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 8.6.1992 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

GENEL GEREKÇE

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa 26.6.1973 tarihli ve 1782 sayılı Kanun ile eklenen geçici 165 inci maddenin (a) fıkrası, 2.8.1960 tarihi ile 3.11.1961 tarihleri arasında, 2.8.1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunun geçici maddelerine göre istekleri üzerine veya re'sen emekliye sevk edilmiş bulunanların, emekliye ayrıldıkları tarih ile 3.9.1971 tarihleri arasında geçen sürenin her üç yılı bir derece yükseltmek ve artan her yıla bir kademe verilerek emekli intibaklarının düzeltilmesi hükmünü amir bulunmaktadır.

Bu hükmün uygulanması sonucu, 42 sayılı Kanuna göre emekliye ayrılan ve rütbeleri binbaşı, kıdemli binbaşı, yarbay ve albay olan subaylar ile askerî memurların, rütbelerinde bir değişiklik olmaksızın emekli intibakları yukarıda belirlenen esaslar dahilinde 1 inci derecenin 4 üncü kademesine getirilmiş ve emekli aylıkları bu derece ve kademe üzerinden ödenmeye başlanmıştır.

Ayrıca, 6.11.1981 tarihli ve 2551 sayılı Kanunla 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa eklenen ek geçici 9 uncu madde ile, bunların borçlanmak suretiyle hizmet süreleri 40 yıla kadar yükseltmiştir.

3.7.1975 tarihli ve 1923 sayılı Kanunla 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek gösterge ve gösterge tablolarında yapılan değişiklik sonucu, Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile emeklileri arasında belirlenen hususlar, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununda değişiklik yapan 1101 sayılı Kanunun Ek 2 nci maddesi uyarınca hazırlanan 7/11407 sayılı Kararname ile düzenlenmiş ise de, 1782 sayılı Kanuna göre emekli intibaklarında düzeltme yapılarak 1 inci derecenin 4 üncü kademesini kazanılmış hak olarak alan emekli subay ve askerî memurların durumlarında bir iyileştirme sağlanamamıştır.

Hazırlanan taslak ile, bu durumun önlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu maddede, 42 sayılı Kanuna tabi subay ve askerî memurlardan 1782 sayılı Kanuna göre intibakları yapılarak 1 inci derecenin 4 üncü kademesine yükseltilenlerin emekli aylıklarının, kıdemli albay ek göstergesi dikkate alınarak düzeltilerek ödenmesi ve emeklilikte yeniden görev alıp bu görevlerinden emekliye ayrılmış olanlara da aynı imkânın getirilmesi hükme bağlanmaktadır.

Madde 2. — Bu maddede, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 42 sayılı Kanuna tabi subay ve askerî memurlardan emekliliğe tabi görevlerde çalışmakta olanların, kıdemli albay ek göstergesinden faydalanmalarına imkân tanınmaktadır.

Madde 3. — Bu madde ile, bu Kanuna göre yapılan intibaklardan dolayı geçmiş süreler için görev ve emekli aylıkları ile emekli ikramiyesi farkı ödenmeyeceği öngörülmektedir.

Madde 4. — Yürürlük maddesidir.

Madde 5. — Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/424

Karar No. : 74

18.9.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 6.7.1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 17.9.1992 tarihinde yaptığı 2 nci birleşiminde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun'un Başkanlığında, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi,

2.8.1960 tarih ve 42 sayılı Kanunun geçici maddelerine göre istekleri üzerine veya resen emekliye sevk edilmiş bulunanların intibakları, emekliye ayrıldıkları tarih ile 3.9.1971 tarihleri arasında geçen sürenin her üç yılı bir derece yükseltilmek ve artan her yıla bir kademe verilerek suretiyle yeniden düzenlenmiş, ancak; bu iştirakçilerden 1 inci derecenin 4 üncü kademesine ulaşanların ek göstergeleri kıdemli albaya uygulanan ek gösterge düzeyine getirilmemişti.

Tasarı ile,

42 sayılı Kanuna tabi subay ve askerî memurlardan 1782 sayılı Kanuna göre intibakları yapılarak 1 inci derecenin 4 üncü kademesine yükseltilenlerin emekli aylıklarının kıdemli albay ek göstergesi düzeyine getirilmesi öngörülmektedir.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde,

Askerî müdahalelerin beraberinde getirdiği bir kısım haksızlığın uzun zamanda giderilemediği ve bunun tabii sonucu olarak da objektif kriterlerden yoksun tasarrufların toplumda ve özellikle kamu çalışanları üzerinde olumsuz etkileri olduğu bir gerçektir.

Bu cümleden olarak, yapılan haksızlıkların zaman zaman düzeltilmesi cihetine gidilmişse de eksik yönlerinin bulunduğu bilinmektedir. Tasarı ile öngörülen ve yukarıda özetlenen ek gösterge düzenlemesi ile ilgili hüküm Komisyonumuzca da uygun bulunmakla birlikte bazı konulara açıklık getirilmesi amacıyla hükümete sorular yöneltilmiştir.

Soruların bir bölümü tasarıнын kapsadığı iştirakçi sayısının ne kadar olduğu, çeşitli dönemlerde uygulanan resen emekli işleminde haksızlıkların olup olmadığı ve bütçeye gelen malî yükün ne kadar olduğu şeklinde olmuştur.

Hükümet adına yapılan açıklamalarda

— 1980 sonrasında emekliye ayrılanların kaybedilmiş malî haklarının bulunmadığı, tasarıнын kanunlaşması halinde yararlanacak yaklaşık 5 000 iştirakçinin ek göstergelerinin (2 400)'den (3 800)'e yükseltileceği ve bütçeye 50 milyar TL. civarında malî yük getireceği belirtilmiştir.

Bu açıklamalardan sonra tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1, 2, 3 üncü maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 4 ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktaş
Samsun
Üye
Halil Demir
Aksaray
Üye
Melih Pabuçcuoğlu
Balıkesir
Üye
Yılmaz Ovalı
Bursa
Üye
M. Haluk Müftüleri
Denizli
Üye
Nihat Malkap
Hatay
Üye
Rıfat Serdaroğlu
İzmir
Üye
Mustafa Ünal
Konya
(Çekimserim)

Sözcü
Mahmut Öztürk
Aksaray
Üye
Veynel Atasoy
Antalya
Üye
Mustafa Çiloğlu
Burdur
Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale
Üye
Bahattin Alagöz
Gaziantep
Üye
Rüştü Kâzım Yücelen
İçel
Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli
Üye
Kamer Genç
Tunceli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa 6.11.1981 tarihli ve 2551 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 11 inci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Geçici Madde 11. — 26.6.1973 tarihli ve 1782 sayılı Kanun kapsamına giren subay ve askerî memurlardan bu Kanuna göre emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkları 1 inci derecenin 4 üncü kademesine ulaşanların emekli aylıkları, kıdemli albaylara uygulanan ek gösterge rakamları dikkate alınarak bulunacak emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkları üzerinden düzeltilerek ödenir.

Yukarıda sözü edilenlerden emekliliğe tabi görevlerde bulunmuş ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce emekliye ayrılmış olanların aylıklarının düzeltilmesinde de aynı işlem uygulanır.”

MADDE 2. — 5434 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

“Ek Geçici Madde 23. — Ek geçici 9 uncu maddede sözü edilenlerden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte emekliliğe tabi görevlerde çalışmakta olup da, 1 inci derecenin 4 üncü kademesine gelmiş olanlardan; ek göstergesi bulunmayanlar ile kıdemli albaylara uygulanan ek göstergelerden daha az ek gösterge alanlar, istekleri üzerine emeklilik yönünden kıdemli albayların ek göstergelerine intibak ettirilirlir ve anılan göstergeler arasındaki kesenek ve karşılık farkları istem tarihini izleyen aybaşından itibaren iştirakçiler tarafından ödenir.

İstem tarihi ile bu Kanunun yürürlük tarihi arasında geçen süreye ait kesenek ve karşılık farkları, iştirakçiler adına borç çıkartılır ve görev aylıklarından % 10 oranında kesinti yapmak suretiyle tahsil edilir.

Bunların emekliye ayrılmaları halinde, kalan borçları, varsa emeklilik ikramiyelerinden defaten, emeklilik ikramiyesi olmayanlarla emeklilik ikramiyesi borçlarına yetmeyenlerin artan borçları emekli aylıklarından % 10 kesilmek suretiyle, tahsil edilir.”

MADDE 3. — Bu Kanuna göre yapılan intibaklarından dolayı geçmiş süreler için, görev ve emekli aylıkları ile emekli ikramiyesi farkı ödenmez.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Meşin)

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar kurulu yürütür.

S. Demirel

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Töz

Devlet Bakanı

Prof. T. Akyol

Devlet Bakanı

O. Kilercioğlu

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı V.

M. A. Yılmaz

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Devlet Bakanı

C. Çağlar

Devlet Bakanı Y.

Ş. Ercan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Töz

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı V.

V. Tanır

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

